

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ
ЛІНГВІСТИКИ**
[CURRENT ISSUES IN LINGUISTIC COMMUNICATIONS]

УДК 821.131.1-311.6.09:316.525.5

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 16.02.2025 р.

Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 18.02.2025 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text] – 96 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2025.47.12>

**СТИЛІСТИЧНА КОНВЕРГЕНЦІЯ У СМИСЛОВОМУ ПОЛІ РОМАНУ
Г. ДЕЛЕДДИ «ПЛЮЩ» (НА МАТЕРІАЛІ ДЕСКРИПЦІЇ ОБРАЗУ
АННЕЗИ)**

Валерія Ігорівна Охріменко (м. Київ, Україна)

valeriaisabella@ukr.net

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри романської філології

Навчально-наукового інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(Міністерство освіти і науки України)

01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

У статті проаналізовано лінгвопрагматичний потенціал стилістичної конвергенції у смисловому полі роману Г. Деледди «Плющ» на матеріалі дескрипції образу Аннези. Встановлено, що смислове поле роману має нечітку польову структуру й організовано за принципом релевантної виділеності: ядро поля складає референт-персонаж з іманентними характеристиками, а приадаптовану зону та периферію – природні явища, предмети побуту, помешкання. Квантування інформації в смисловому полі роману визначається вживанням колірної символіки, пов'язаної з поляризованою оцінкою. Символи, що входять до складу персоніфікацій, втілюють авторську інтенцію і задають напрям типізації умов смислотворення. Колірна символіка набуває особливої значущості, якщо вона пов'язана з символами, до складу яких входять розширені персоніфікації з компонентами, що утворюють градацію.

Персоніфікації, розширені персоніфікації з градацією, уподібнення з компонентами, що позначають темні кольори, вживаються на позначення наростання емоційного стану афекту героїні та невідконтрольності дій,

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialii deskriptsii obrazu Annezi)]

"Pliushch" (na materialii deskriptsii obrazu Annezi)

© Okhrimenko V. I. [Ohrimenko V. I.], valeriaisabella@ukr.net

неспроможності протистояти обставинам. Персоніфікації та уподібнення з компонентами, що містить світлі кольори, використовуються на позначення природних явищ. На внутрішньофразовому рівні ці тропи можуть утворювати антитези, на трансфрастичному – розширені антитези. Семантичні компоненти, що входять до складу персоніфікацій на позначення емоцій, епістемічного стану, волевияву та дій головної героїні, пов'язані з відділенням, ізоляцією, стисканням, що вербалізує неспроможність протистояти обставинам, а уподібнення містять семантичні компоненти, пов'язані з руйнуванням, невідконтрольністю, втратою зв'язку з реальністю. Ключовим тропом у романі є антитеза, що виражається на текстономічному рівні і містить компоненти з колірною символікою, які набувають оцінної конотації під впливом смислового поля. Ключові метафори роману утворюють антитезу, що виявляє протиріччя між прагненням та їх реалізацією. Ключова метонімія роману входить до складу розширеної антитези, що описує протистояння зовнішнього і внутрішнього світу героїні. Ключове уподібнення, значиме для розкриття образу героїні, пов'язане з колірною символікою і символізує цілковиту темряву.

Ключові слова: тропеїчні засоби, стилістична конвергенція, лінгвопрагматика, смислове поле, референтні групи, декаданс, італійська мова.

STYLISTIC CONVERGENCE IN THE SENSE FIELD OF G. DELEDDA'S NOVEL OF DECADENCE "THE IVY" (ON THE MATERIAL OF DESCRIPTION OF THE CHARACTER OF ANNESA)

Valeriia I. Okhrimenko (Kyiv, Ukraine)

valeriaisabella@ukr.net

Advanced PhD (Philology), Professor, Professor at Romance Philology Department,
Educational and Scientific Institute of Philology,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article focuses on stylistic convergence in the sense field of G. Deledda's novel of decadence "The Ivy" on the material of description of the character of Annesa. It has been established that the system of stylistic devices can be defined as stylistic convergence that reflects author's intention to show such topics as crime and punishment, the protagonist's inability to resist passions and the correlation between the inner world, the emotional state of the characters and nature as well as decadence ideas such as social decline of the noble families of Sardinia, disappointment, hopelessness.

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі опису образу Аннеси)
(Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialy deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Okhrimenko V. I.], valeriaisabella@ukr.net

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Our results reveal a correlation between extra-linguistic factors and semantic field of the novel containing quants of information relevant to establish regularities of sense-making. In according to three components of conscience defined by L. Festinger such as affective, cognitive, behavioral we propose to involve in analyses the verbalization of information of perceptive, emotional, epistemic, willing semantics, verbs of movement as well as nouns denoting nature phenomena, household items, shelter.

It has been shown that the regularities of information quantization are based on the cognitive principle of salience "background vs figure". The sense field of G. Deledda's novel "The Ivy" is based on the referent (the protagonist and her inner properties) being nucleus and referent groups (nature phenomena, household items, shelter) being the pre-nuclear and peripheral zone. The elements of the field are presented according to the cognitive principle of salience "background vs. figure" and correlate with the category of evaluation. The category of evaluation in the analyzed novel is related to color symbolism. Symbols, in particular, those being part of personifications, reflect the author's intention and define regularities of sense-making.

Color symbolism acquires special significance if it is associated with symbols that include extended personifications with components that form a gradation. On the one hand, personifications, extended personifications with gradation and similes with color symbolism components containing dark colors are used to denote increasing of the protagonist's emotional state of affect and the uncontrollability of actions, the inability to resist circumstances. On the other hand, personifications and similes with color symbolism components containing light colours are used to refer to natural phenomena being contrastive background for the protagonist. These stylistic devices can form antithesis at the transphrasal level and extended antithesis at the textonomical level. The semantic components denoting emotions, epistemic state, will and actions of the protagonist being part of personifications are associated with separation, isolation, compression and verbalizes the inability to resist the circumstances, while similes contain semantic components related to destruction, uncontrollability and loss of connection with reality.

The main stylistic device in the novel is antithesis expressed at the textonomical level containing components with color symbolism components that acquire an evaluative connotation under the influence of the semantic field. The key metaphors of the novel form an antithesis that reveals the contradiction between aspirations of the protagonist and their realization. The key metonymy of the novel is part of an extended antithesis that describes the confrontation between the external and internal world of the protagonist. The key simile that is significant for revealing the protagonist's image is associated with color symbolism component symbolizing complete darkness.

Key words: stylistic devices, stylistic convergence, linguopragmatics, sense field, referent groups, decadence, Italian language.

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deledy "Pliushch" (na materiali deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

Поліпарадигмальний характер сучасної лінгвістики уможливорює здійснення поглибленого аналізу функціонування мовних явищ завдяки уніфікації існуючих підходів. Поєднання лінгвостилістичного та лінгвопрагматичного аспектів при дослідженні смислового простору художнього тексту сприяє поглибленому аналізу стилістичних явищ із застосуванням засад лінгвопрагматики, зокрема, при встановленні закономірностей квантування інформації. З огляду на зазначене, дослідження є **актуальним**.

Наукова новизна роботи полягає у першій спробі визначити лінгвопрагматичний потенціал тропеїстики у романі декадансу в аспекті смислотворення як відображення авторської інтенції.

Об'єктом дослідження є тропеїчні засоби у романі декадансу Г. Деледди.

Предметом дослідження є лінгвопрагматичний потенціал тропеїчних засобів у романі декадансу в аспекті квантування інформації та смислотворення.

Матеріалом дослідження є роман Г. Деледди «Плюш» літературного напрямку декадансу.

Мета роботи полягає у дослідженні лінгвопрагматичного потенціалу тропеїчних засобів у романі декадансу Г. Деледди «Плюш» на матеріалі дескрипції образу Аннези шляхом проєкції авторських ідей та інтенцій на дискретизацію смислового поля роману.

Реалізація мети передбачає виконання таких **завдань**:

1. встановлення відповідності між особливостями роману декадансу, авторськими ідеями, сюжетною лінією (екстралінгвістичні чинники) та функціями тропів, які втілюють авторську інтенцію;
2. встановлення закономірностей квантування інформації при дескрипції образу персонажа в лінгвопрагматичному аспекті (визначення референційних груп, особливостей вживання дейксису у співвіднесеності з валоритивною віссю);
3. визначення структурно-семантичних особливостей тропів, характеру їх комбінаторики та динаміки;
4. визначення системоформотворчих смислів, що вербалізуються різнорівневими мовними засобами при дескрипції образу обраного персонажа, зокрема, в аспекті модального значення;
5. встановлення чинників, що задають напрям типізації умов смислотворення.

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези)
(Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialy deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I.], valeriaisabella@ukr.net

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Вихідною гіпотезою дослідження є системна організація тропеїчних засобів у романі Г. Деледди «Плюш», що є втіленням авторської інтенції – створення образу головної героїні Аннеси Декеркі крізь призму ідей декадансу: занепаду, розчарування, безнадії як відображення занепаду шляхетних родин-землевласників тогочасної Сардинії та їх неспроможності пристосуватися до нових суспільних вимог буржуазного устрою.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Дослідження системи тропеїчних засобів, зокрема, лінгвопрагматичного аспекту стилістичної конвергенції у смисловому полі художнього тексту в аспекті встановлення закономірностей квантування інформації як відображення авторської інтенції потребує встановлення чинників, що протидіють відкритості каналів інформаційного розгортання. Вирішення цього завдання уможлиблює залучення до аналізу категорій лінгвопрагматики, а також понять значення та смислу. У дослідженні, присвяченому розкриттю смислової структури модальних одиниць, було виявлено системоформотворчі смисли, що потенційно можуть бути вербалізованими у мікротексті їх функціонування. Було встановлено, що чинниками, які протидіють відкритості каналів інформаційного розгортання, є семантика модальної одиниці та набір параметрів типової кореферентної дійсності ситуації, що підлягала вербалізації, що уможлиблює встановлення закономірностей розпредметнення значення як згорнутої структури з урахуванням співвідношення між кореферентною дійсністю ситуацією та текстовим корелятом [5, с. 86-87]. Тому ми вважаємо, що для встановлення системного характеру організації тропеїчних засобів у художньому тексті є доцільним залучення до аналізу *категорій лінгвопрагматики*, зокрема, *референції* та *дейксису*.

Для встановлення закономірностей дискретизації смислового простору є необхідним залучення до аналізу понять значення та смислу. Г. Альтман та Р. Келлер визначають смисл у синергетиці як «сітку значень у певних позиціях й оперативний алгоритм для вирішення проблем» [цит. за: 5, с. 86-87]. Смыслотворення пов'язане зі співвідношенням значення та смислу і відображає постійний баланс між суб'єктивністю і об'єктивністю. Лексичне значення є полікомпонентною структурою і включає *предметно-логічний* компонент (що співвідноситься не тільки з об'єктом, але і з типовою ситуацією, способом її осмислення та вербальної репрезентації й імплікує зв'язок з категорією оцінки), [1,

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materiali deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

с. 159], *граматичний компонент* (що включається у структуру слова і поєднується з предметно-логічним) [7, с. 23] і *комбінаторний компонент* (що регулює потенційну сполучуваність слова). Зазначимо, що Ч. Філлмор включав до структури лексичного значення і *пресупозиційний компонент* (що містить елементи ситуативних та енциклопедичних знань) [10].

Дослідження *лінгвопрагматичних особливостей функціонування тропеїчних засобів у смисловому полі художнього тексту* уможлиблює визначення загальних закономірностей смислотворення і квантування інформації, що відображають авторську інтенцію. Встановлення системного характеру у вживанні тропеїчних засобів із залученням лінгвопрагматичного аналізу дозволяє протидіяти відкритості каналів інформаційного розгортання та визначити основні закономірності квантування інформації в аспекті ідентифікації смислового наповнення сегментів мікротексту та встановлення зв'язків між ними.

У попередніх дослідженнях нами було здійснено спробу визначення основних закономірностей вживання тропів у смисловому полі художнього тексту та його фрагментів. У публікації [3], присвяченій дослідженню лінгвопрагматичних особливостей функціонування афіксальних дериватів у романі представника веризму Л. Капуани «Маркіз Роккавердіна», було встановлено, що смислове поле художнього тексту ґрунтується на *поляризованих референтних групах*, а оцінка за валоритивною віссю (позитивна vs негативна) визначалася ядром референтної групи – персонажем, що належав до вищих vs нижчих прошарків суспільства. До приядерної зони відносилися помешкання, оточуючі предмети, природні артефакти. Напрям типізації умов смислотворення визначався ядром референтної групи. Закономірності квантування інформації у зазначеному романі визначалися авторською інтенцією – зображенням класового антагонізму на Сицилії у XIX столітті [3]. Точкою відліку протидії відкритості каналів інформаційного розгортання у цьому випадку слугувала бінарна опозиція, пов'язана з поляризованою оцінкою.

У публікації, присвяченій дослідженню лінгвопрагматичних особливостей дескриптивних текстів у романі А. Мандзоні «Заручені» на матеріалі дескрипції образу Безіменного, було визначено закономірності квантування інформації у смисловому полі, що представлено у такий спосіб: «*референт-суб'єкт – якість референта (оцінка) – локативні маркери* (особливості перцепції) – *темпоральні маркери* (послідовність потенційних дій, повторюваність), *розгортання каузальних*

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialy deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

структур» [2, с. 91]. Було виявлено, що смислотворення в дескриптивних текстах задається модальним значенням *внутрішньої можливості*, в основі якого знаходиться зв'язок між суб'єктом та його іманентною якістю, що імплікує типову поведінку; дане модальне значення містить системоформотворчі смисли узагальненості й оцінності [5, с. 384-385]. Було встановлено, що зв'язок «узагальнена якість – потенційна здатність» протидіє відкритості каналів інформаційного розгортання, а зазначені системоформотворчі смисли виражаються за допомогою *Imperfetto Modo Condizionale, Periodo Ipotetico* (умовний період імплікує розгортання каузальних структур). Було виявлено, що референт та імплікована якість визначають системну організацію тропейних засобів, які вербалізують системоформотворчі смисли. При цьому нейтральні за семантикою лексичні одиниці (зокрема, дієслова руху у складі персоніфікацій, локативні маркери) набувають оцінного значення під впливом дії модального поля [2, с. 92].

У результаті аналізу, здійсненого в попередніх публікаціях, ми дійшли таких висновків: визначення системних закономірностей вживання тропів у художньому тексті та його фрагментах визначається рядом чинників, що протидіють відкритості каналів інформаційного розгортання. До них належать літературна течія, хронотоп, авторська інтенція, референт або група референтів, оцінка, а також домінуюче модальне значення з властивими йому системоформотворчими смислами, що вербалізуються різнорівневими мовними засобами. Ці чинники визначають закономірності квантування інформації, що виявляються у специфічному вживанні тропів у смисловому полі художнього твору. Під впливом смислового поля лексичні одиниці нейтральної семантики можуть набувати оцінного значення і утворювати синонімічні ряди.

У попередній публікації, присвяченій дослідженню лінгвопрагматичних особливостей функціонування тропейстики у романі декадансу Г. Деледди «Плющ», було зазначено, що вживання тропів віддзеркалює авторську інтенцію: зображення занепаду класу великих землевласників Сардинії через їх нездатність пристосуватися до вимог буржуазного устрою, що зароджується у ті часи [4, с. 76]; до найуживаніших тропів відносилася *розширена антитеза*, що включала *уподібнення, персоніфікацію, epitet* [4, с. 85]. Було встановлено, що категоріями лінгвопрагматики, релевантними для визначення закономірностей квантування інформації у смисловому полі роману, є *референтні групи*, що розглядаються з

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialy deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

позицій ядра та периферії (персонаж є *ядром референтної групи*, що оцінюється за певною валоритивною віссю, а помешкання, предмети побуту, природа відносяться до *периферії*). Оскільки авторською інтенцією було зображення занепаду шляхетних родин Сардинії, у центрі уваги поставали саме представники великих землевласників, які оцінювалися негативно; представники бідних верств населення оцінювалися здебільшого позитивно й виступали певним фоном для здійснення оцінки. Також нами було відмічено, що у зазначеному романі використовується *колірна символіка*: темні та світлі кольори асоціювалися, відповідно, з негативною та позитивною оцінкою [4, с. 79, 85]. У цій статті ми розглянемо лінгвопрагматичний потенціал стилістичної конвергенції (термін М. Ріффатерра) [11] при дескрипції образу головної героїні роману Аннези Декеркі шляхом проекції авторських ідей та інтенцій на дискретизацію смислового поля роману.

Для дослідження смислотворення у романі декадансу Г. Деледди «Плюш» необхідно враховувати взаємодію екстралінгвістичних та лінгвістичних чинників. До екстралінгвістичних чинників належить *риса творчості авторки*: 1) злочин та спокутування провини; 2) фаталізм, що полягає у неможливості героїв протистояти пристрастям; 3) кореляція між внутрішнім світом, емоційним станом персонажів і природою [8]; *ідеї декадансу*: занепад, розчарування, безнадія [6]; *хронотон, фабула*. Екстралінгвістичні чинники визначають *втілення авторських ідей* та інтенцій, що впливають на формування смислового поля роману.

Проекція екстралінгвістичних чинників на смисловий простір художнього тексту передбачає виявлення квантів інформації, релевантних для встановлення закономірностей смислотворення. У межах цієї статті ми розглянемо дескрипцію головної героїні роману – Аннези Декеркі, її почуття, думки, дії. Оскільки структура свідомості за Л. Фестінгером включає емоційний, епістемічний та поведінковий компонент [9], при дослідженні квантування інформації в художньому творі, що стосується емоцій та поведінки персонажа, ми вважаємо за доцільне дослідити:

- лексичні одиниці перцептивної емотивної, епістемічної, волітивної семантики;
- дієслова семантики руху;
- конкретні іменники-референти, що відносяться до ядра референтної групи – персонажів (антропоніми);

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deledy "Pliushch" (na materialy deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

- конкретні іменники-референти, що відносяться до периферії (які позначають природні явища, предмети побуту, помешкання);
- лексичні одиниці на позначення колірної символіки, пов'язані з поляризованою оцінкою.

Ми вважаємо за доцільне проаналізувати семантику зазначених лексичних одиниць як у складі тропів, так і в тексті роману. Особливої значущості набуває аналіз референтних груп, що відносяться до персонажів (ядро поля) та референтних груп, що відносяться до периферії (природні явища, предмети побуту, помешкання).

Назва роману є метафоричною: головна героїня роману Аннеза порівнюється з плющем, який міцно тримається за стовбур і не може існувати без нього. Після раптової смерті батька, що був проїздом у Баруней, Аннезу прихистила шляхетна родина Декеркі. Спочатку її виховували як доньку зі шляхетної родини, проте з плином часу родина великих землевласників Декеркі, будучи не в змозі пристосуватися до нових реалій буржуазного суспільства, що зароджується в Сардинії, стає збіднілою і опиняється на межі банкрутства. З восьмирічного віку Аннеза починає допомагати по дому донні Ракеле і фактично перетворюється на служницю. На сторінках роману Аннеза постає вже дорослою жінкою, таємною коханкою Паулу Декеркі – господаря маєтку, який не припиняє спроб позичити гроші, щоб їхній будинок не продали з аукціону. У їхньому маєтку проживає багатий родич родини Декеркі – Дзуа. Аннеза отримує лист від Паулу, сповнений відчаю, і подумки бажає смерті Дзуа, що дозволило б знайти вихід із боргової ями.

Для зображення неоднозначного становища Аннеси у родині Декеркі Деледда вживає дві ключові **метафори**: «*edera*» та «*abisso*». З одного боку, Аннеза порівнюється з плющем, що прагне понад усе сімейної прихильності; з іншого боку, вона найбільше страждає через те, що ніколи не знала своєї справжньої родини, і вважає, що між нею та її першими роками життя пролягає прірва: «*ella non ricordava nulla dei suoi primi anni: non una voce saliva per lei dalla profondità oscura della sua origine, non una figura si disegnava nel suo passato*» [Deledda, p. 114]. Ця прірва постає між нею та реальністю, коли в афектованому стані вона душить старого, голос якого долинає ніби з глибокої прірви: «*Un gemito sordo, un agitarsi disperato di membra sotto la coperta: poi, lentamente, il gemito s'affievolì, parve venire da una lontananza buia, dalla profondità d'un abisso; e sotto il suo petto convulso, fra le*

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialii deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

*sue braccia contratte, Annese non sentì che qualche sussulto, un lieve movimento, più nulla» [Deledda, p. 121]. Для характеристики прірви Г. Деледда вдається до колірної символіки, зображаючи її в темних кольорах: «lontananza buia» «profondità oscura». Зазначені метафори пов'язані з **уподібненням**, що є ключовим для розкриття авторської інтенції: «E le sembrava che realmente ella e Paulu fossero ciechi» [Deledda, p. 114]. У нічному жахитті Аннеси бачить себе і коханого Паулу спіпими, що підтримують один одного. Уподібнення символізує втрату опори і підтримки, до яких вона так прагнула. В аспекті колірної символіки йдеться про відсутність світла і цілковиту темряву.*

У романі «Плюш» вживаються персоніфікації на позначення природних явищ, що відображають емоційний головної героїні. Настрій сповненої відчаю Аннеси корелює з непогодою. Напередодні трагедії описується гроза, яка вирувала до пізнього вечора: «*Il temporale infuriò fino a sera inoltrata; poi d'un tratto il cielo si rasserenò; le ultime nuvole, come squarciate dall'ultimo tuono, s'aprono, si lacerarono, scesero giù dietro la montagna. La luna grande e triste apparve sopra il bosco nel silenzio improvviso e nella melanconia della notte umida*» [Deledda, p. 112]. У наведеному прикладі **персоніфікації** входять до складу **розширеної антитези** та утворюють **градацію**: «*Il temporale infuriò*» – «*il cielo si rasserenò, le ultime nuvole (...) s'aprono, si lacerarono, scesero*». Гроза, яка потім закінчується, символізує внутрішній стан Аннеси: буря, яка вирувала в її душі, теж вщухає, і після скоєного злочину прийде розкаяння і спокутування провини. Наступне висловлювання містить **розширену персоніфікацію**, до якої входить **enimem** «*La luna grande e triste apparve*».

Ураган, який бачить Аннеса у своєму сні, порівнюється з бандою розбійників, які штурмують будинок і хочуть його спустошити «*l'uragano assediava la casa, la prendeva d'assalto, come una torma di grassatori, e voleva devastarla*» [Deledda, p. 114]. Виходячи з того, що в аналізованому романі Г. Деледди втілюються такі ідеї, як злочин та спокутування провини, неможливість героїв протистояти пристрастям і кореляція між внутрішнім світом, емоційним станом персонажів та природою [8], можна стверджувати, що висловлювання з описом грози задають **ретроспекцію**, створюючи певні очікування у читача: непогода й неконтрольоване стихійне явище відображає бурю емоцій в душі головної героїні, що призведе до фатальних наслідків.

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннеси) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materiali deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

Розглянемо опис помешкання, в якому знаходиться героїня: «*Il chiarore del fuoco illuminava le pareti brune, tremolava sul pavimento umido, macchiato dall'impronta delle scarpe infangate di don Simone e di zio Cosimu. Ella sentiva brividi di freddo e sbadigliava nervosamente*» [Deledda, p. 113]. Для опису помешкання вживаються персоніфікації: «*Il chiarore del fuoco illuminava (...) Il chiarore del fuoco tremolava*»). Висловлювання з персоніфікаціями містить **антитезу**, пов'язану з **колірною символікою**: вогонь освітлював темні стіни: «*Il chiarore del fuoco – le pareti brune*». Відмітимо кореляцію між дескрипцією персонажа, природними явищами та артефактами: йдеться про тремтіння вогню в каміні та тремтіння Аннези, у якої починається лихоманка: «*fuoco tremolava*», «*Ella sentiva brividi di freddo*» [Deledda, p. 113].

Уподібнення, що використовуються в романі для опису сприйняття, емоційного стану, намірів та дій Аннези, мають негативні конотації. Для опису сприйняття Аннези використовується уподібнення, до складу якого входить компонент з колірною символікою на позначення темряви, що асоціюється з негативною оцінкою: «*la figura di zio Zua parve sprofondarsi nella penombra*» [Deledda, p. 113]. Записка від Паулу, кинута нею в камін, уподібнюється сухому листку: «*il foglietto, nero e attortigliato come una foglia secca*» [Deledda, p. 113] і перетворюється на попіл, що символізує руйнування. У наступному висловлюванні вживається персоніфікація, що корелює з внутрішнім станом героїні, в душі якої щось відмирає «*Qualche cosa entro di lei si consumava così*» [Deledda, p. 113]. Відчай та схвилюваний емоційний стан Аннези впливає і на її думки та поведінку. Її хаотичне переміщення по будинку уподібнюється механічному руху веретена: «*Rientrò nella camera, uscì di nuovo nel cortile: andava e veniva come una spola, tessendo una trama spaventevole*» [Deledda, p. 115], а рухи в афектованому стані – рухам божевільної: «*s'avventò contro l'uscio come una pazza*» [Deledda, p. 118]. Як бачимо, семантичні компоненти уподібнень, що вживаються для опису головної героїні, пов'язані з руйнуванням, непідконтрольністю та втратою зв'язку з реальністю.

Зазначимо, що **світлі кольори**, позбавлені негативних конотацій, зокрема ті, що входять до складу **уподібнень**, використовуються у романі декадансу Г.Деледди на позначення саме природних явищ. Так, після закінчення грози на небі сходить місяць, світло якого порівнюється з кришталем: «*La luna saliva limpida sul cielo*

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy

"Pliushch" (na materialy deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

azzurro chiaro come un cristallo» [Deledda, p. 115]. Світло є тим фоном, на тлі якого вимальовуються образи персонажів, нездатних протистояти спокусам і обставинам, що склалися.

Для опису емоційного стану Аннези напередодні скоєння злочину використовується ряд **персоніфікацій**. Відмітимо вживання **розширеної персоніфікації** з компонентами, що утворюють **градацію**: «*La coscienza e la ragione l'abbandonavano: un velo scendeva intorno a lei, la separava dalla realtà, la circondava d'ombra e di terrore» [Deledda, p. 113]. При дескрипції у фокус уваги потрапляє внутрішній стан героїні: персоніфікації підлягають свідомість та здоровий глузд, які покидають героїню, а між нею та реальністю постає завіса, яка оточує її темрявою і страхом. Останній компонент градації пов'язаний з колірною символікою: знову йдеться про темряву. Компоненти персоніфікації мають семантику, пов'язану з рухом вниз, розривом, ізоляцією «l'abbandonavano», «un velo scendeva (...) separava (...) circondava». Таке поєднання **створює ефект ізоляції, стискання** і, як наслідок, **неможливості протистояти обставинам**. Під час сварки зі старим розлучена Аннеза відчуває, ніби на її очі спустилася пелена «Un velo coprì gli occhi di Annesa» [Deledda, p. 119].*

Після вбивства Аннеза відчайдушно намагається протистояти емоціям, які її охоплюють, щоб приховати скоєний злочин: «*Ma la stessa disperazione le diede un impeto di forza: si ribellò al dolore, al rimorso, alla paura, a tutte le cose terribili che l'avvolgevano e la soffocavano come la coperta aveva soffocato il vecchio» [Deledda, p. 113]. Для опису емоційного стану героїні Деледда використовує персоніфікацію «la (...) disperazione le diede un impeto di forza», **висхідну градацію** «al dolore, al rimorso, alla paura, a tutte le cose terribili», компоненти якої утворюють **розширену персоніфікацію**: «l'avvolgevano e la soffocavano», що закінчується **уподібненням**: «come la coperta aveva soffocato il vecchio». Почуття, які душать героїню, порівнюються з ковдрою, за допомогою якої вона задушила старого; у такий спосіб створюється ефект, що спроби Аннези протистояти почуттям є марними і приреченими на невдачу.*

Відмітимо вживання в романі **синеكدокси** з антропонімами. У нічному жахитті Аннеза бачить руку, яка її душить: «*La mano salì al viso di lei (...) Era zio Zua. Egli la strangolava» [Deledda, p. 114]. Потім вона усвідомлює, що насправді думає про смерть старого астматика і про те, як мало зусиль потрібно прикласти: «Ella si è coricata vestita, non per esser pronta ad aiutare il vecchio, ma per aiutare la morte, se*

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materialy deskriptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

l'accesso ritorna: un piccolo sforzo, una mano sulla bocca del malato, il calmante rovesciato sul tavolino, e tutto sarà finito» [Deledda, p. 116]. В обох випадках вживання синекдохи, що позначає персонажа через частину тіла (руку, що слугує знаряддям вбивства), створює ефект відділення частини від цілого і викликає асоціації з невідконтрольністю дії.

Ключова **метонімія** роману входить до складу **розширеної антитези**: «*Il mondo esterno coi suoi ammonimenti e i suoi pericoli non esisteva più per lei: e nel suo mondo interno, tutto era di nuovo tenebre. L'ossessione la riprese, la ripiombò in uno stato di semi-incoscienza febbrile; ella però lottò ancora contro il cieco impulso che la guidava» [Deledda, p. 115]. У стані відчаю Аннеза протиставляє зовнішній світ світу внутрішньому, з власними почуттями, що сповнений темряви.*

У результаті аналізу *референтних груп*, що відносяться до персонажів (*ядро поля*) та *референтних груп*, що відносяться до *периферії* (природні явища, предмети побуту, помешкання), було виявлено кореляцію. Основним референтом є головна героїня роману Аннеза Декеркі.

Перцептивний стан героїні корелює з оточуючими предметами помешкання. Так, Аннеза, у якої починається лихоманка, тремтить від холоду, як і світло від вогника на підлозі: «*Il chiarore del fuoco... tremolava sul pavimento umido (...) Ella sentiva brividi di freddo»*; «*Un brivido di freddo la scuote dai piedi alla testa» [Deledda, p. 113, 116];*

Емоційний стан героїні корелює з природними явищами. Гроза та сильна злива починається увечері того дня, коли душа Аннеси сповнена бурхливих переживань «*Il temporale infuriò fino a sera inoltrata» [Deledda, p. 112].*

Епістемічний стан героїні до скоєного нею злочину визначається в аспекті неусвідомлення, невідконтрольності. Вона сидить перед каміном, не усвідомлюючи, скільки часу пройшло, і відчуває, що здоровий глузд її покидає: «*La coscienza e la ragione l'abbandonavano (...) Ella non ricordò mai quanto tempo stette così, piegata su se stessa, in uno stato di incoscienza» [Deledda, p. 113].*

Волевияв героїні та дії – скоєння злочину в стані афекту корелюють з ураганом, який порівнюється з бандою розбійників, що штурмують будинок. Таке порівняння ніби передрікає сцену насильства – вбивство старого «*l'uragano assediava la casa, la prendeva d'assalto, come una torma di grassatori, e voleva devastarla» [Deledda, p. 114].* Водночас ураган є невідконтрольною стихією і

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy

"Pliushch" (na materialy deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net

символізує стан Аннези у момент скоєння злочину, яку покидає здоровий глузд «*La coscienza e la ragione l'abbandonavano*» [Deledda, p. 113].

Дієслова семантики руху позначають:

- перебування у стані нерухомості, що співвідноситься з пригніченим емоційним станом: «*E per lungo tempo rimase immobile, coi gomiti sulle ginocchia e il viso fra le mani*» [Deledda, p. 113];
- жести, зміну положення у просторі: «*fissando gli occhi*», «*si piegò verso la fiamma*», «*volgeva il viso spaurito*» [Deledda, p. 113, 121]; [Deledda, p. 113, 121]
- тремтіння: «*Il chiarore del fuoco... tremolava (...); Ella sentiva brividi di freddo*» [Deledda, p. 113];
- хаотичні рухи: «*dopo aver rimesso in ordine la cucina, rientrò nella camera e accese il lumino da notte*»; *si avvicinò parecchie volte al letto, preparò la coperta sul canapè, ma non si coricò*» [Deledda, p. 113];
- повторювальний рух: «*rientrò nella camera*»; «*si avvicinò parecchie volte*» «*Ritornò a sedersi accanto al focolare*» [Deledda, p. 113];
- рух в межах чітко окресленого простору, переміщення на невеликі дистанції: «*Ci fu un momento in cui ella si alzò e s'avvicinò all'uscio della camera*», «*entrò, s'avvicinò al letto*» [Deledda, p. 113, 115]. Переміщення героїні в межах локалізованого простору має також і символічне значення: Аннеза ніколи у своєму житті не покидала Сардинії.

Розглянемо семантику іменників в аналізованому романі. Конкретні іменники позначають:

- кімнати в помешканні та предмети побуту, що зазвичай виступають локативними маркерами вживаються у висловлюваннях на позначення переміщення героїні в чітко окресленому просторі: «*rientrò nella camera*», «*si avvicinò parecchie volte al letto*»; «*Ritornò a sedersi accanto al focolare*»; «*s'avvicinò all'uscio della camera*»; «*si gettò dal canapè trascinandosi dietro la coperta, e s'avventò contro l'uscio*», «*Istintivamente ella si scostò dal letto*» [Deledda, p. 113, 118, 119];
- частини тіла (антропоніми). При описі пригніченого емоційного стану Аннези використовуються антропоніми на позначення відповідного положення тіла: «*coi gomiti sulle ginocchia e il viso fra le mani, fissando gli occhi*» [Deledda, p. 113], а при описі стану афекту – на позначення

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deledy "Pliushch" (na materialy deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

непідконтрольних жестів: «*fissandolo con gli occhi non più umani*» [Deledda, p. 120]. Також антропоніми вживаються при описі жестів та рухів переляканого старого: «*si portò le mani al collo, con un istintivo moto di difesa, e chinò la testa, curvò le spalle, e tremò tutto*» [Deledda, p. 120].

Найуживанішими з антропонімів є ті, що позначають частини голови та руки. У такий спосіб здійснюється фіксація на органах, пов'язаних зі сценою, в якій Аннеза душить старого Дзуа: «*La mano salì fino al viso di lei*», «*con due occhi ardenti e una lunga barba grigia fra i cui peli umidi s'apriva una bocca nera e contorta*», «*gli mise le mani intorno al collo*», «*Una specie di rantolo le usciva dalla bocca spalancata*», «*fra le sue braccia contratte*» [Deledda, p. 114, 119, 121].

природні явища, що часто є частиною персоніфікацій: «*Il temporale infuriò (...) il cielo si rasserenò; le ultime nuvole (...) scesero giù dietro la montagna*», «*La luna saliva limpida sul cielo azzurro*» [Deledda, p. 112, 115];

Найуживанішими абстрактними іменниками є лексичні одиниці емотивної семантики на позначення емоційних реакцій та емоційного стану. Превалює вербалізація негативних емоцій, які утворюють **сміслові асоціативні ряди** на текстономічному рівні, задаючи емоційну тональність роману декадансу: «*pìù infelice di lui*», «*si svegliò piena di terrore*», «*egli ebbe paura*», «*vinto da un terrore infantile*», «*voce del suo terrore*», «*ebbe paura di se stessa*» [Deledda, p. 113, 114, 120, 123].

Розглянемо функціонування **символів** в аналізованому романі. Символ вогню пов'язаний з колірною символікою. З одного боку, **вогонь спалює** і виступає **символом руйнації**. У вогні записка Паулу перетворюється на попіл: «*brace fra le quali il foglietto (...) si trasformava (...) in cenere*»; у нічному жахитті Аннеза бачить червону вогняну стіну, яка її спалює «*una muraglia rossa e infocata il cui riverbero la bruciava tutta*» [Deledda, p. 113, 114]. Попіл є чорним і з позицій колірної символіки має негативну конотацію. З іншого боку, **вогонь освітлює** і виступає **символом появи нового: усвідомлення, зародження докорів сумління, надії**. Після скоєння злочину Аннезі здається, що вогонь, який на мить завмирає, перш ніж загориться гніт, повідомляє йому страшну таємницю «*La fiammella della lampadina s'allungò, s'indugiò intorno al lucignolo del lume, parve comunicargli un segreto*» [Deledda, p. 122-123]. Деледда використовує **розширену персоніфікацію** з компонентами, що утворюють **градацію**. Наступне висловлювання також містить розширену

(Current issues in linguistic communications [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Stylistic Convergence in the Sense Field of G. Deledda's Novel of Decadence "The Ivy" (on the Material of Description of the Character of Annesa) (in Ukrainian) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy

"Pliushch" (na materialii deskriptsii obrazu Annezi)]

© Okhrimenko V. I. [Okhrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

персоніфікацію, компоненти якої утворюють градацію: «*E la nuova luce si sparse, giallognola e triste, cercò ogni angolo della camera lugubre, illuminò il mucchio immobile che sorgeva sul letto*». Світло розходить від запаленої лампи, зазирає в кожний куток зловісної кімнати, і падає на купу лахміття, що здіймається на ліжку. У наступному висловлюванні персоніфікації підлягає саме епістемічний стан героїні: нарешті вона усвідомлює, що скоїла: «*Anche la mente di Annesa parve rischiararsi: ella capì ciò che aveva fatto, ed ebbe paura di se stessa*» [Deledda, p. 123].

У романі вживаються переважно **модальні висловлення проблематичної достовірності** з семантичними імплікатурами потенційно заданої невизначеності. Наприклад: «*Le pareva che avesse ancora qualche cosa da fare. Che cosa? Che cosa? Non sapeva, non ricordava*» [Deledda, p. 113]. У наведеному прикладі потенційно задана невизначеність зумовлюється суб'єктивними чинниками і залежить від емоцій героїні, на перцепцію та епістемічний стан якої впливає емоційний стан, тобто йдеться про невідконтрольність. Відмітимо також вживання **модальних висловлювань заперечної можливості**, що вербалізують сисемоформотворчі смисли неспроможності, невідконтрольності: «*Ma ella non poteva, non poteva. Le sue mani rifiutavano all'opera orrenda*» [Deledda, p. 120]. Можна стверджувати, що у цьому випадку відбувається збіг семантичних імплікатур: заперечна можливість пов'язана з невідконтрольністю, якій передують нерезультативні спроби. Також у художньому творі виживаються висловлення з модальним значенням заперечного волевияву на позначення нерезультативних спроб. До певного моменту героїня ще намагалася певний час чинити спротив «*Ella lottò ancora contro il cieco impulso che la guidava*» [Deledda, p. 115]. Висловлення такого типу відображають властивий декадансу фаталізм, що полягає у неможливості героїв протистояти пристрастям та обставинам, що склалися.

Висновки.

Смислове поле у романі Г. Деледди «Плюш» має ядро (референтні групи з іманентними характеристиками) та периферію (природні явища, предмети побуту, помешкання), між якими простежується кореляція Елементи поля представлені за когнітивним принципом релевантної виділеності «фон vs фігура» і співвідносяться з категорією оцінки. Категорія оцінки в аналізованому романі пов'язана з **колірною символікою**. Символи, зокрема ті, що входять до складу персоніфікацій, втілюють авторську інтенцію і задають напрям типізації умов смислотворення. **Колірна символіка** набуває особливої значущості, якщо вона

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смислового полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deleddy "Pliushch" (na materiali deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Ohrimenko V. I., valeriaisabella@ukr.net]

пов'язана з *символами*, до складу яких входять *розширені персоніфікації* з компонентами, що утворюють *градацію*. З одного боку, *персоніфікації, розширені персоніфікації з градацією, уподібнення* з колірною символікою, що містить *темні кольори*, вживаються на позначення *наростання емоційного стану афекту героїні та невідконтрольності дій, неспроможності протистояти обставинам*. З іншого боку, *персоніфікації та уподібнення* з колірною символікою, що містить *світлі кольори*, використовуються на позначення *природних явищ*, на тлі яких вимальовуються постаті персонажів, слугуючи фоном. На внутрішньофразовому рівні ці тропи можуть утворювати *антитези*, на трансфрастичному – *розширені антитези*. Семантичні компоненти, що входять до складу *персоніфікацій* на позначення *емоцій, епістемічного стану, волевияву та дій* головної героїні, пов'язані з *відділенням, ізоляцією, стискуванням*, що вербалізує неспроможність протистояти обставинам, а *уподібнення* містять семантичні компоненти, пов'язані з *руйнуванням, невідконтрольністю, втратою зв'язку з реальністю*. Ключовим тропом у романі є *антитеза*, що виражається на текстономічному рівні і містить компоненти з *колірною символікою*, які набувають оцінної конотації під впливом смислового поля. Ключові *метафори* роману утворюють антитезу, що виявляє протиріччя між прагненням та їх реалізацією. Ключова *метонімія* роману входить до складу розширеної антитези, що описує протистояння зовнішнього і внутрішнього світу героїні. Ключове *уподібнення*, значиме для розкриття образу героїні, пов'язане з колірною символікою і символізує цілковиту темряву.

Література:

1. Манакін, В. М. (2004). *Зіставна лексикологія*. Київ: Знання.
2. Охріменко, В. І. (2024). Лінгвопрагматичні особливості смислового поля дескриптивних текстів (на матеріалі дескрипції образу Безіменного у романі А. Мандзоні «Заручені»). *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*, 45, 79–93.
3. Охріменко, В. І. (2023). Лінгвопрагматичні особливості функціонування афіксальних дериватів у смисловому полі роману Л. Капуани «Маркіз Роккавердіна». *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*, 44, 103–115.
4. Охріменко, В. І. (2024). Лінгвопрагматичні особливості функціонування тропейних засобів у смисловому полі роману Г. Деледди «Плющ». *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*, 46, 70–87.
5. Охріменко, В. І. (2012). *Онтологія та гносеологія категорії модальності в італійській мові* (Дисертація доктора філологічних наук). Київ.

6. Сизько, Г. (н.д.). *Декаданс. Світоглядно-естетичні зрушення у мистецтві та літературі середини – другої половини XIX ст.* Slideshare. <https://www.slideshare.net/slideshow/xix-55919192/55919192> (дата звернення: 15.02.2025)
7. Зубрицька, М. (Ред.). (1996). *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.* Львів: Літопис.
8. Grazia Deledda, tra Verismo e Decadentismo. (н.д.). *StudiaRapido.it*. <https://www.studiarapido.it/grazia-deledda-verismo-e-decadentismo/> (accessed 20.02.2025)
9. Festinger, L. (1962). *A theory of cognitive dissonance*. Stanford, CA: Stanford University Press.
10. Fillmore, C. (1976). Frame semantics and the nature of language. In *Annals of the New York Academy of Sciences: Conference on the Origin and Development of Language and Speech*, 280, 20–32.
11. Riffaterre, M. (1959). Criteria for style analysis. *Word*, 15(1), 154–174.

Джерела ілюстративного матеріалу:

12. Deledda, G. (1950). *L'edera*. Milano: Mondadori.

References:

1. Manakin, V. M. (2004). *The contrastive lexicology*. Kyiv: Znannya.
2. Okhrimenko, V. I. (2024). Linguopragmatic features of the meaning field of descriptive texts (on the material of description of the character of the Unknown in the novel by A. Manzoni *The Betrothed*). *Problems of Semantics, Pragmatics and Cognitive Linguistics*, 45, 79–93.
3. Okhrimenko, V. I. (2023). Linguopragmatic features of the functioning of affixal derivatives in the meaning field of L. Capuana's novel *The Marquis of Roccaverdine*. *Problems of Semantics, Pragmatics and Cognitive Linguistics*, 44, 103–115.
4. Okhrimenko, V. I. (2024). Linguopragmatic features of the functioning of stylistic devices in the meaning field of G. Deledda's decadent novel *The Ivy*. *Problems of Semantics, Pragmatics and Cognitive Linguistics*, 46, 70–87.
5. Okhrimenko, V. I. (2012). *Ontology and gnoseology of the category of modality in Italian* (Doctoral dissertation). Kyiv University.
6. Syz'ko, G. (n.d.). *Worldview and aesthetic shifts in art and literature of the mid-second half of the 19th century*. <https://www.slideshare.net/slideshow/xix-55919192/55919192> (accessed October 15, 2024)
7. Zubrytska, M. (Ed.). (1996). *Word. Sign. Discourse: An anthology of world literary and critical thought of the 20th century*. Lviv: Litopys.
8. Grazia Deledda, tra Verismo e Decadentismo. (n.d.). *StudiaRapido.it*. <https://www.studiarapido.it/grazia-deledda-verismo-e-decadentismo/> (accessed February 20, 2025)
9. Festinger, L. (1962). *A theory of cognitive dissonance*. Stanford, CA: Stanford University Press.
10. Fillmore, C. (1976). Frame semantics and the nature of language. In *Annals of the New York Academy of Sciences: Conference on the Origin and Development of Language and Speech*, 280, 20–32.
11. Riffaterre, M. (1959). Criteria for style analysis. *Word*, 15(1), 154–174.
12. Deledda, G. (1950). *L'edera*. Milano: Mondadori.

(Актуальні питання комунікативної лінгвістики [Aktual'ni pytannja komunikatyvnoi' lingvistyky])

Стилістична конвергенція у смисловому полі роману Г. Деледди «Плюш» (на матеріалі дескрипції образу Аннези) (Українською) [Stylistychna konverhentsiia u smyslovomu poli romanu H. Deledy "Pliushch" (na materiali deskryptsii obrazu Annezi)]

© Охріменко В. І. [Okhrimenko V. I.], valeriaisabella@ukr.net